

Onderwerp

Totstandkoming gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief en Batavia-land

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

A. *Beslispunten met betrekking tot de omvorming van de gemeenschappelijke regeling (GR) Erfgoedcentrum Nieuw Land (NLE) in gemeenschappelijke regeling het Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief (HFA) voor de behartiging van de archiefwettelijke taken.*

1. Op grond van het bepaalde in artikel 73, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, onder de opschortende voorwaarde dat de eerste wijziging van de GR NLE in werking is getreden, aan Gedeputeerde Staten toestemming te verlenen om:

- a. de tweede wijziging van de GR NLE vast te stellen conform bijgevoegde conceptregeling (bijlage met nummer 1978267), waardoor deze regeling alleen wordt getroffen ter behartiging van de archiefwettelijke taken;
- b. als gevolg van de beperking van de GR tot archiefwettelijke taken de taken en bevoegdheden inzake het provinciaal archeologisch depot uit de GR te halen (en daarmee juridisch gezien uit te treden voor deze taak);
- c. als gevolg van de beperking van de GR tot archiefwettelijke taken de provinciale archiefwettelijke taken in te brengen in de GR met de nieuwe naam Het Flevolands Archief (en daarmee juridisch gezien voor deze taak toe te treden als deelnemer tot deze GR);
- d. dit alles onder de volgende opschortende voorwaarden:
  - i. dat de eerste wijziging van de GR NLE in werking is getreden;
  - ii. van uittreding van de Stichting Nieuw Land (Nieuw Land Poltermuseum) en Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders (Sociaal Historisch Centrum Flevoland) uit de GR NLE;
  - iii. dat het dagelijks bestuur van het Waterschap Zuiderzeeland en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde een gelijklopende tweede wijziging van de gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land vaststellen.

2. Het budget voor de GR HFA voor het beheer van het provinciaal archief structureel te verhogen met € 16.177 naar € 66.765 en dit te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.

B. *Beslispunten met betrekking tot het onderbrengen van de niet-archiefwettelijke taken bij Stichting Erfgoedpark Batavialand, die op dit moment binnen NLE worden uitgevoerd.*

3. Aangaan van een structurele subsidierelatie met Batavialand voor het uitvoeren van de museale en collectiebeheertaken die naar verwachting na 1 januari 2017 door de GR NLE aan Batavialand worden gen ter uitvoering van het 'Convenant Batavialand' en die bijdragen aan de provinciale doelen uit het College Uitvoeringsprogramma, waarbij door Gedeputeerde Staten in de subsidiebeschikking extra monitoringsinstru-

Provinciale Staten

7 december 2016

Agendapunt

Lelystad

16 augustus 2016

Registratienummer

1950814

Inlichtingen

M.C. Waaijbergen / mr.

A.A.G.E. Wolf

Afdeling/Bureau

RE

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Routing

GS

18 oktober 2016

Commissie Bestuur

09-11-2016 (beeldvor-

mend) en 23-11-2016

(oordeelsvormend)

PS

7 december 2016

menten worden opgenomen en een toezichthouder wordt aangewezen belast met het toezicht op de naleving van de subsidieverplichtingen.

4. Op de begroting 2017 een bedrag van € 1.458.783 te oormerken voor structurele subsidiering van de door Batavialand uit te voeren museale en collectiebeheertaken die bijdragen aan de provinciale doelen uit het College Uitvoeringsprogramma.
  5. Het budget voor het provinciaal archeologisch depot bodemvondsten structureel te verhogen met € 124.037 en dit te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.
  6. Voor Batavialand eenmalig een bedrag van € 285.012 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve en voor een deel van € 36.000 uit de geormerkte gelden voor Batavialand voor een extra investering ten behoeve van digitalisering, personele capaciteit en de vervanging/uitbreiding van middelen en materialen ten behoeve van het beheer van het archeologisch depot, omdat Batavialand op basis van een tussen de Provincie Flevoland en Batavialand te sluiten dienstverleningsovereenkomst de wettelijke taken die Gedeputeerde Staten hebben voor het in stand houden van een provinciaal archeologisch depot gaat uitvoeren.
  7. Het budget voor het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten Flevoland structureel te verhogen met € 12.986 en dit te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.
- C. *Beslispunten met betrekking tot het verdelen van de kosten en baten van de GR NLE, voordat de omvorming tot de GR HFA is geëffectueerd.*
8. Een bedrag van € 312.869 (gebaseerd op de opgave van NLE) te reserveren als suppletie voor de in 2016 te verwachten tekorten over en benodigde bijdragen aan NLE en dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.
  9. Een bedrag van € 1.465.784 (gebaseerd op de opgave van NLE) te reserveren als voorziening als provinciaal aandeel in de garantstelling:
    - a. die NLE afgeeft voor het dekken van de kosten van het ontslag van het personeel dat wordt overgedragen aan Batavialand en;
    - b. die in werking treedt wanneer Batavialand failliet gaat binnen de met de vakbond onderhandelde periode na het moment van overgang van het personeel van NLE naar Batavialand en;
    - c. de benodigde voorziening ten laste te brengen van de algemene reserve.
    - d. Indien de garantstelling na aflopen van de termijn niet ingelost hoeft te worden de middelen vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.
- D. *Beslispunten met betrekking tot het ondersteunen van een succesvolle start en doorontwikkeling van Batavialand.*
10. Een bedrag van € 2.750.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van het door Gedeputeerde Staten toekennen van een eenmalige subsidie aan Batavialand voor het de doorontwikkeling van Batavialand onder de voorwaarde dat deze ontwikkeling bijdraagt aan de realisatie van provinciale doelen, zoals benoemd in Hoofdstuk 4.1 van de Programmabegroting 2016, waarbij door Gedeputeerde Staten in de subsidiebeschikking extra monitoringsinstrumenten worden opgenomen en een toezichthouder wordt aangewezen belast met het toezicht op de naleving van de subsidieverplichtingen.
  11. Dit bedrag ten laste te brengen van de door Provinciale Staten voor Stichting Erfgoedpark Batavialand geormerkte gelden in de reserve Strategische projecten en de reserve Vervangende projecten Zuiderzeelijn, waarbij wordt aangegeven dat de subsidie bedoeld is voor:
    - a. het leveren van een bijdrage aan de provinciale doelen,
    - b. een succesvolle start van Batavialand met als onderlegger de door een extern bureau getoetste businesscase die Batavialand op verzoek van de Provincie Flevoland heeft opgesteld en,
    - c. de transitie-, integratie- en doorontwikkelingskosten van Batavialand.

12. In te stemmen met de 17^e begrotingswijziging van 2016.

2. Doelstelling Begroting

Dit voorstel past in de doelstelling van de Perspectiefnota 2016-2020 dat Batavialand wordt gerealiseerd, waardoor de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis groeit en daarmee het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed.

3. Eerdere behandeling

In de commissie bestuur van 6 juli 2016 en de Statenvergadering van 13 juli 2016 zijn uw Staten geïnformeerd in het kader van de Bestuursopdracht voorbereiding ondersteuning Batavialand (Statenvoorstel met nummer 1882554) en de eerste wijziging van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Land (Statenvoorstel met nummer 1883786). Op 13 juli 2016 is de Bestuursopdracht door Provinciale Staten vastgesteld.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

1.1. Provinciale Staten dienen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te geven aan Gedeputeerde Staten om een gemeenschappelijke regeling te wijzigen, wanneer Gedeputeerde Staten in een regeling willen toetreden of uittreden.

1.2. Provinciale Staten beslissen over het beschikbaar stellen van de gereserveerde financiële middelen door de onttrekking uit de reserves. Deze middelen zijn geormerkt voor Batavialand, waarbij in de Perspectiefnota 2016-2020 is benoemd dat de Provincie Flevoland investeert in Batavialand op basis van opvolgende projectplannen.

1.3. Provinciale Staten hebben het budgetrecht en geven de financiële en beleidsmatige kaders aan voor subsidieverlening.

5. Verdere behandeling PS

Op 7 december 2016 vindt besluitvorming plaats in Provinciale Staten over dit voorstel.

Vervolgens zal voor de GR HFA de gebruikelijke cyclus van gemeenschappelijke regelingen worden gevolgd. Dit betekent dat Provinciale Staten jaarlijks in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze in te dienen op jaarplan en begroting van de GR HFA. Voor 2017 zijn deze beide documenten op 14 oktober 2016 door NLE toegestuurd aan de Provincie Flevoland, tezamen met een aantal andere documenten die voor de volledigheid als bijlage (bijlagen 10, 11, 12, 13 en 14) zijn opgenomen bij dit Statenvoorstel. De zienswijze op de ontwerpbegroting wordt in een separaat voorstel aan Provinciale Staten toegezonden ter behandeling in de vergadering van Provinciale Staten op 7 december 2016. Voor Batavialand wordt voorgesteld een toezichthouder aan te stellen. Deze zal jaarlijks rapporteren over de voortgang van Batavialand. GS zullen deze rapportage delen met Provinciale Staten.

6. Korte toelichting op voorstel

Aanleiding

Gedeputeerde Staten hebben op 2 februari 2016 besloten met betrokken partijen het 'Convenant Batavialand' aan te gaan. Het convenant is als bijlage opgenomen bij dit Statenvoorstel. Daarbij is afgesproken dat de museale en collectiebeheertaken van de gemeenschappelijke regeling (GR) Erfgoedcentrum Nieuw Land (NLE) worden overgedragen aan Stichting Erfgoedpark Batavialand (Batavialand) en dat de Provincie Flevoland de taken in het kader van het beheer van het provinciaal archeologisch depot bodemvondsten elders onderbrengt. NLE zal zich dan alleen gaan bezighouden met de archiefwettelijke taken. De totstandkoming van het Convenant Batavialand kent een langere voorgeschiedenis, waarbij de Provincie Flevoland al meerdere jaren toewerkt naar de omvorming van de GR NLE en de totstandkoming van Batavialand. Voorgaande Colleges en Staten hebben hierin ook al stappen gezet, die in dit Statenvoorstel bij elkaar komen.

Een van de te nemen besluiten om dit te realiseren is het wijzigen van de huidige GR NLE. Deze wijziging komt er op neer, dat het doel waarvoor en de naam waaronder de huidige gemeenschappelijke regeling is opgericht, worden gewijzigd. De gemeenschappelijke regeling gaat zich alleen bezig houden met de archiefwettelijke taken die de deelnemers hebben. De GR NLE wordt omgevormd tot een GR 'Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief' (HFA). Hieraan nemen alleen die deelnemers deel die hun archiefwettelijke taken in de GR HFA onderbrengen.

Kern van het voorstel is om de benodigde besluiten te nemen die nodig zijn om de huidige gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land te wijzigen in de gemeenschappelijke regeling 'Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief'.

Randvoorwaarden voor het nemen van de benodigde besluiten.

De besluiten voor de wijziging van de GR NLE hebben niet alleen betrekking op de wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling, het uittreden van de Provincie Flevoland v.w.b. het provinciaal archeologisch depot en het toetreden van de Provincie Flevoland v.w.b. het provinciaal archief, maar ook op het invullen van de benodigde randvoorwaarden om de wijziging mogelijk te maken.

De eerste randvoorwaarde is dat de niet-archiefwettelijke taken die nu binnen NLE zijn ondergebracht of worden uitgevoerd, elders ondergebracht worden en dat deelnemers die geen archiefwettelijke taken hebben, uittreden. De randvoorwaarde komt voort uit het feit dat de omgevormde GR NLE zich alleen gaat bezighouden met de archiefwettelijke taken van de deelnemers. Het gaat om de volgende andere (niet-archiefwettelijke) taken:

- a. de museale en collectiebeheertaken,
- b. het beheer van het provinciaal archeologisch depot en
- c. de uitvoering van het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten Flevoland (SAMF).

De museale en collectiebeheertaken worden op dit moment door de gezamenlijke GR-deelnemers gefinancierd. De Provincie Flevoland levert haar financiële bijdrage aan deze (en de andere GR-)taken in de vorm van een structurele subsidie aan de GR NLE. In het Convenant Batavialand is afgesproken dat de museale en collectiebeheertaken vanaf 1 januari 2017 worden uitgevoerd door Batavialand. Het voorstel is de bijdrage (subsidie) van de Provincie Flevoland aan de GR NLE te oormerken voor Batavialand met als onderlegger de door een extern bureau getoetste businesscase die Batavialand heeft opgesteld. De hoogte van dit bedrag is gelijk aan de huidige bijdrage aan NLE die is opgenomen in de provinciale meerjarenbegroting, exclusief het gedeelte van dit bedrag dat betrekking heeft op het provinciaal archeologisch depot.

Het beheer van het provinciaal archeologisch depot is een wettelijke taak van de Provincie Flevoland, waarvoor de Provincie Flevoland op dit moment deelneemt in de GR NLE. Het SAMF is een taak die voortkomt uit bestuurlijke afspraken die de Provincie Flevoland in IPO-verband heeft gemaakt. Het voorstel is om het beheer van het provinciaal archeologisch depot en het SAMF op het moment van omvorming onder te brengen bij Batavialand. De onderbrenging van het provinciaal archeologisch depot is voor een periode van drie jaar, waarvoor de Provincie Flevoland een dienstverleningsovereenkomst afsluit met Batavialand. Het SAMF wordt op basis van een subsidierelatie ondergebracht bij Batavialand.

De tweede randvoorwaarde is dat de GR NLE voor de omvorming tot de GR HFA de balans dient op te maken voor wat betreft de te verdelen kosten en baten. De kosten en baten worden volgens de binnen de GR NLE afgesproken verdeelsleutel verdeeld over de GR-deelnemers. NLE heeft in een brief aan Provinciale Staten aangegeven, dat er over 2016 sprake zal zijn van een tekort. De hoogte van dit tekort van de GR NLE is voor wat betreft het aandeel van de Provincie Flevoland in dit voorstel opgenomen.

De derde randvoorwaarde heeft betrekking op het ondersteunen van Batavialand door middel van een structurele en een eenmalige subsidie. De structurele subsidie is bedoeld om de onderbrenging van de museale en collectiebeheertaken bij Batavialand mogelijk te maken. Het voorstel is verder om Batavialand op basis van een eenmalige subsidie te ondersteunen, waarbij in de subsidiebeschikking extra monitoringsinstrumenten worden opgenomen en een toezichthouder wordt aangewezen die zal worden belast met het toezicht op de naleving van de subsidieverplichtingen. Voor het profiel, de taken en de selectie van de toezichthouder zullen GS samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed optrekken. Provinciale Staten hebben op 13 juli 2016 aan Gedeputeerde Staten de ruimte gegeven om een voorstel te doen voor de bestemming van geormerkte gelden voor Batavialand in de vorm van een eenmalige subsidie. Deze eenmalige subsidie maakt het Batavialand mogelijk om zich door te ontwikkelen en bij te dragen aan de onderstaande provinciale doelen.

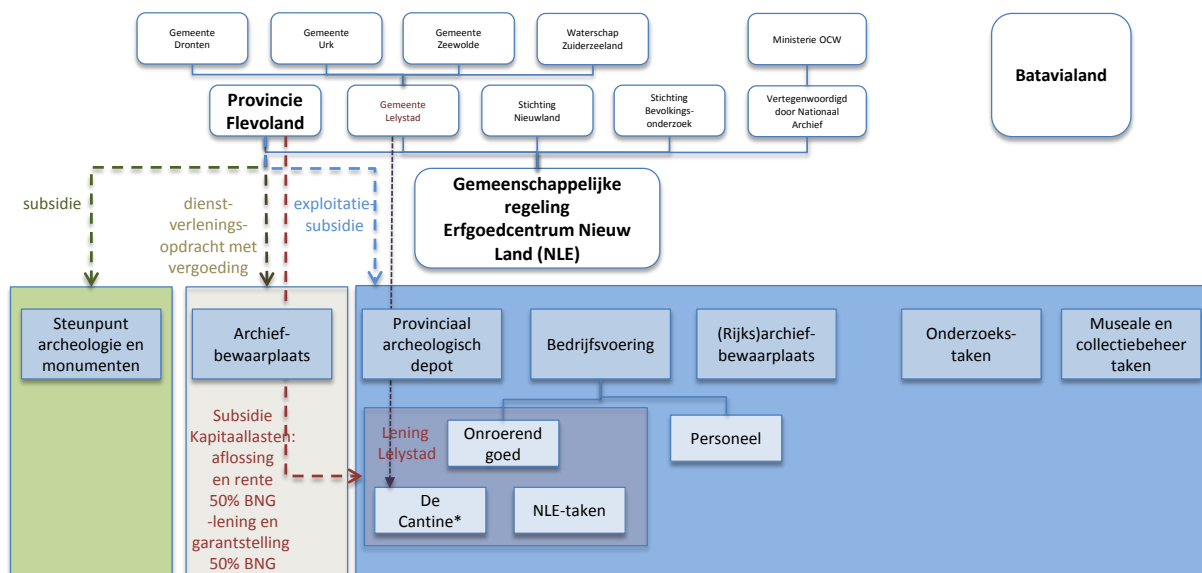
De Provincie Flevoland heeft in de Programmabegroting 2016 twee doelen benoemd met betrekking tot Batavialand:

- Batavialand draagt bij aan de groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis;
- Batavialand draagt bij aan het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed.

Schematische weergave van NLE voor en na de omvorming en van Batavialand

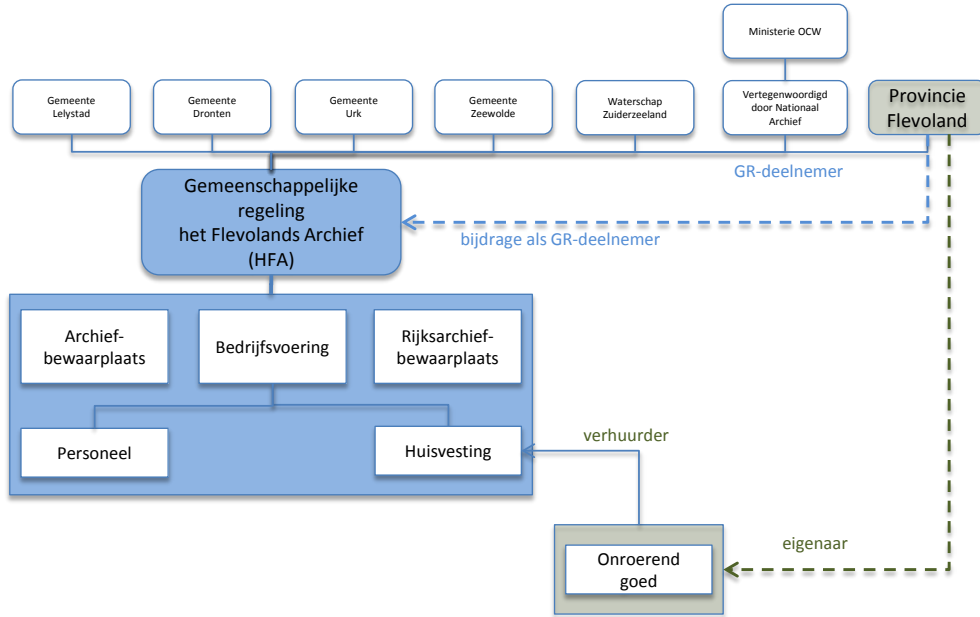
De navolgende figuren geven een samenvatting van de organisatorische en financiële verbanden van de Provincie Flevoland met de GR NLE in de huidige situatie en in de voorziene situatie met de omgevormde GR HFA en Batavialand. Deze figuren zijn ook opgenomen als bijlagen met nummer 1953644 (huidige situatie) en 1953643 (voorziene situatie) bij dit Statenvoorstel.

Huidige situatie

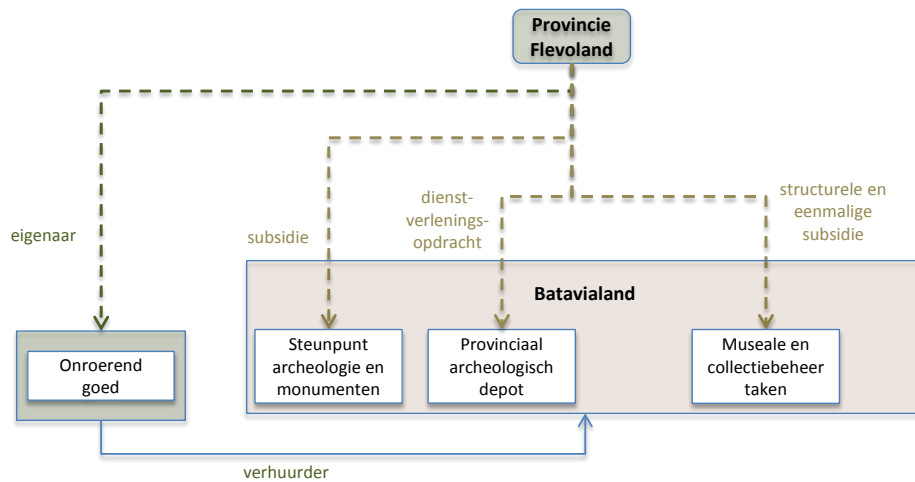
Voorziene situatie

Provincie Flevoland - GR Het Flevolands Archief

Voorziene situatie

Provincie Flevoland - Batavialand

7. Beoogd effect
  - a. Een stevige basis leggen voor de uitvoering van de provinciale archiefwettelijke taken door gezamenlijk met andere overheden kennis en kunde te bundelen en
  - b. bijdragen aan de succesvolle start en doorontwikkeling van Batavialand.

8. Argumenten

- A. *Argumenten bij de beslispunten met betrekking tot de omvorming van de gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land (NLE) in de gemeenschappelijke regeling het Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief (HFA) voor de uitvoering van de archiefwettelijke taken.*

1.1 Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat Provinciale Staten toestemming moeten verlenen aan Gedeputeerde Staten voor het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling.

Op grond van artikel 73, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dienen Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten toestemming te verlenen, wanneer zij willen gaan besluiten uit te treden uit, toe te treden tot of een regeling willen wijzigen.

1.2a Noodzakelijk om huidige gemeenschappelijke regeling om te vormen tot een gemeenschappelijke regeling die alleen toeziet op de archieftaken.

Door de voorgestelde wijziging wordt duidelijk dat de regeling alleen getroffen is met het doel de belangen die de deelnemers hebben bij goed beheer van de archiefbescheiden, te behartigen.

1.2b Door de wijziging van het doel van de GR is het noodzakelijk het provinciaal archeologisch depot uit de GR te halen (formeel juridisch betekent dit dat GS voor deze taak uittreden als deelnemer).

Omdat het doel van de gemeenschappelijke regeling wijzigt, moet een andere oplossing worden gevonden voor de wettelijke taken die Gedeputeerde Staten hebben in het kader van het provinciaal archeologisch depot. Daarvoor wordt een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Batavialand.

1.2c De wijziging van het doel van de gemeenschappelijke regeling brengt met zich mee dat de provinciale archiefwettelijke taken worden ingebracht in de gemeenschappelijke regeling (formeel juridisch betekent dit dat GS voor deze taak toetreden tot de GR).

Op dit moment worden de archiefwettelijke taken die Gedeputeerde Staten hebben door de GR NLE op basis van een dienstverleningsovereenkomst uitgevoerd. In het kader van de ontvlechting is de afspraak gemaakt, dat Gedeputeerde Staten voor wat betreft de archiefwettelijke taken gaan deelnemen in de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat deze dienstverleningsovereenkomst niet langer nodig is en kan worden opgezegd.

2. Het huidige bedrag dat Provincie Flevoland betaalt voor beheer van provinciaal archief is niet voldoende voor bijdrage van Provincie Flevoland in GR HFA.

Het huidige bedrag dat de Provincie Flevoland betaalt voor de dienstverleningsovereenkomst met NLE bedraagt € 50.588. Het concept van de Begroting HFA 2017 voorziet in een provinciale bijdrage in de GR van € 66.765. Dit vraagt een structurele verhoging van het bedrag voor het beheer van het provinciaal archief met € 16.177. Het voorstel is om dit bedrag te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.

- B. Argumenten met betrekking tot het onderbrengen van de niet-archiefwettelijke taken bij Stichting Erfgoedpark Batavialand, die op dit moment binnen NLE worden uitgevoerd.

3.1 Aangaan van een structurele subsidierelatie met Batavialand voor de museale en collectiebeheertaken.

In het Convenant Batavialand is afgesproken om de museale en collectiebeheertaken, inclusief het beheer van bij deze taken behorende collecties (in eigendom van de Stichting Nieuw Land en de Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders (Sociaal Historisch Centrum Flevoland)) met de daarbij behorende mensen en middelen over te dragen aan Batavialand. Dit komt voort uit het besluit van de GR NLE om de GR te beperken tot de wettelijke archieftaken (beslispunten 2 en 3).

De GR NLE ontvangt sinds de oprichting in 2004 van de Provincie Flevoland een structurele subsidie voor de uitvoering van de GR-taken. Het voorstel is deze subsidie vanaf 1 januari 2017 (of zoveel later als de omvorming van NLE plaatsvindt) beschikbaar te stellen aan Batavialand voor het uitvoeren van de museale en collectiebeheer taken en voor de bekostiging van de bij deze taken behorende collecties, mensen en middelen. Het gaat om een bedrag van € 1.458.783, jaarlijks te indexeren op basis van de provinciale index voor subsidies. De Provincie Flevoland zal aan de uitvoering van deze taken voorwaarden verbinden, zodat de structurele subsidie bijdraagt aan het behalen van de provinciale doelen, zoals beschreven in het College uitvoeringprogramma en Programmabegroting 2016.

De Provincie Flevoland heeft van Batavialand een businesscase gekregen om te beoordelen of deze businesscase realistisch is in de zin van: zijn de voorziene middelen van Batavialand voldoende om de vastgelegde taken, doelen en ambities van Batavialand te realiseren. De second opinion op de businesscase van het bureau Berenschot constateert dat: "... de inkomsten en kosten conservatief maar realistisch zijn geraamd. Er wordt echter een hypotheek gelegd op de toekomst doordat Batavialand het Ontwikkelbudget inzet om de komende jaren de exploitatie rond te krijgen. Tegelijkertijd wordt er in de begroting voor de periode 2017-2020 geen ruimte ingebouwd voor het doen van reserveringen en het opbouwen van het weerstandsvermogen.". De conclusie van de second opinion is dat de businesscase voor de periode van 2017 - 2020 realistisch is, maar dat voor de jaren na deze periode er risico's zijn ten aanzien van het sluitend krijgen van de exploitatiebegroting en ten aanzien van de benodigde investeringen.

De aangeleverde businesscase is opgenomen als bijlage met nummer 1988568 bij dit Statenvoorstel. De second opinion is opgenomen als bijlage met nummer 1979080.

3.2 Door opnemen extra monitoringsinstrumenten in subsidiebeschikking en het aanwijzen van een toezichthouder wordt toezicht uitgeoefend op naleving van de subsidieverplichtingen.

Op grond van de nadere regel Toetsing structurele subsidies 2012 is het mogelijk om extra monitoringsinstrumenten op te nemen in de subsidiebeschikking. Omdat er gelet op de businesscase op voorhand niet vaststaat of de financiële positie van Batavialand voldoende solide is, is het wenselijk dat Gedeputeerde Staten op grond van deze nadere regel in de subsidiebeschikking onder meer de volgende extra monitoringsinstrumenten op te nemen:

- minimaal zes maal per jaar ambtelijk overleg tussen Batavialand en de beleidsmedewerker;
- minimaal tweemaal per jaar bestuurlijk overleg tussen het bestuur van Batavialand en een gedeputeerde;
- mogelijkheid van het laten uitvoeren van een audit.

Daarnaast maakt de Algemene wet bestuursrecht het in artikel 4.59 mogelijk voor Gedeputeerde Staten om bij beschikking tot subsidieverlening een toezichthouder aan te wijzen. Deze toezichthouder kan ter plaatste toezicht houden op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de besteding van de subsidiemiddelen. Voor het opstellen van het profiel voor en de taken van de

toezichthouder werken Gedeputeerde Staten samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en ook de werving van de toezichthouder gebeurt in gezamenlijkheid.

5.1 *Het budget voor het beheer van het provinciaal archeologisch depot dient structureel verhoogd te worden.*

Het beheren van het provinciaal archeologisch depot is een wettelijke taak van de Provincie Flevoland op basis van de Erfgoedwet. Met het - in formele zin - uittreden van de Provincie Flevoland als deelnemer uit de GR NLE voor wat betreft de taken en bevoegdheden inzake het provinciaal archeologisch depot, dient het beheer van het provinciaal archeologisch depot organisatorisch op een andere plaats te worden ondergebracht.

De Provincie Flevoland heeft, zoals ook opgenomen in het Convenant Batavialand, in 2016 onderzoek laten uitvoeren naar de alternatieven voor het organisatorisch onderbrengen van het beheer van het provinciaal archeologisch depot. Het advies uit dit onderzoek is om het beheer van het provinciaal archeologisch depot (inclusief de hieraan gekoppelde wettelijke taken, goederen, financiële middelen en capaciteit) onder te brengen bij Batavialand. Het advies is bijgesloten als bijlage met nummer 1976510. In een dienstverleningsovereenkomst met Batavialand wordt vastgelegd dat de Provincie Flevoland structureel een bedrag van € 154.820 per jaar met de jaarlijkse provinciale indexering betaalt aan Batavialand ten behoeve van het beheer van het provinciaal archeologisch depot. Dit leidt tot een structurele verhoging van € 124.037. Het voorstel is deze structurele verhoging te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.

6.1 *Eenmalige investeringen in het provinciaal archeologisch depot bodemvondsten op basis van de constatering van de Erfgoedinspectie en het externe provinciale onderzoek.*

Het externe bureau dat onderzoek heeft gedaan naar de organisatorische onderbrenging van het beheer van het provinciaal archeologisch depot bodemvondsten heeft geconstateerd dat er op korte termijn investeringen nodig zijn om het beheer van het provinciaal archeologisch depot voor de aankomende jaren op een voldoende kwalitatief niveau te krijgen en te houden. Deze investeringen hebben met name betrekking op de fysieke condities van de opslag van de bodemvondsten als gevolg van achterstanden in het onderhoud van het NLE-vastgoed, op benodigde investeringen in middelen en materialen voor het beheer, op de digitalisering van registratie van en documentatie over de bodemvondsten en op de continuïteit en capaciteit van de depotmedewerkers. Ook de Erfgoedinspectie heeft meerdere van deze punten eerder in haar inspectierapport van november 2015 geconstateerd; dit rapport is bijgesloten als bijlage met nummer 1821861.

De noodzaak tot investeringen in de fysieke condities van het provinciaal archeologisch depot is ook geconstateerd door de externe bureaus Smeets en Boersema, dat in opdracht van de Provincie Flevoland de conditie van het NLE-vastgoed heeft gemeten. De consequenties van deze benodigde investeringen in de fysieke condities zijn meegenomen in het voorstel voor de verdeling van de kosten en baten van de GR NLE (zie beslispunt 8), omdat ze vallen onder 'achterstallig onderhoud'.

Voor de investeringen in middelen en materialen, digitalisering en continuïteit en capaciteit van de depotmedewerkers is een eenmalig bedrag nodig van € 285.012. Dit bedrag is gebaseerd op de kostenopgave van Batavialand voor het realiseren van deze investeringen. Op grond van de concept-dienstverleningsovereenkomst met Batavialand over het beheer van het provinciaal archeologisch depot is hier sprake van meerwerk en mag Batavialand dit meerwerk alleen verrichten wanneer zij daarvoor een schriftelijke opdracht van de Provincie Flevoland krijgt voor het bedrag van € 285.012. De concept-dienstverleningsovereenkomst voorziet erin, dat Batavialand de materialen en middelen die ze in het kader van deze eenmalige investering aanschaffen en/of ontwikkelen ten behoeve van het beheer van het provinciaal archeologisch depot na beëindiging van de dienstverleningsovereenkomst om niet ter beschikking stellen van de Provincie

Flevoland. Deze incidentele bijdrage is niet gedekt binnen de programmabegroting, onderdeel Cultureel erfgoed / Kunst. Het voorstel is dit bedrag te dekken uit de Algemene reserve.

7.1 Het budget voor het uitvoeren van het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten dient structureel verhoogd te worden.

Het uitvoeren van de taken in het kader van het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten (SAMF) vindt plaats op basis van een bestuurlijke afspraak tussen de gezamenlijke provincies en het Rijk en met een jaarlijkse bijdrage van het Rijk. De GR NLE voert op dit moment de taken in het kader van het SAMF uit op basis van een jaarlijkse subsidie van de Provincie Flevoland. Met het beperken van de GR HFA tot de archiefwettelijke taken dient het SAMF organisatorisch op een andere plaats te worden ondergebracht.

De Provincie Flevoland heeft, zoals ook opgenomen in het Convenant Batavialand, in 2016 onderzoek laten uitvoeren naar de alternatieven voor het organisatorisch onderbrengen van het SAMF. Het advies uit dit onderzoek is om het SAMF, inclusief de hieraan gekoppelde taken, goederen, financiële middelen en capaciteit, onder te brengen bij Batavialand. Het bureau adviseert ook om dit te doen door middel van een jaarlijkse subsidie en het takenpakket aan te scherpen, zodat gemeenten beter worden ondersteund bij het nemen van meer eigen verantwoordelijkheid in het uitvoeren van hun wettelijke taken. Het bedrag voor de subsidie van het SAMF is reeds meerjarig in de provinciale begroting opgenomen voor een bedrag van € 106.014 (prijsspeil 2017). De begroting bij de subsidieaanvraag van Batavialand laat zien dat een bedrag van € 119.000 nodig is voor het SAMF. Dit leidt tot een structurele verhoging van budget voor het SAMF van € 12.986. Deze structurele verhoging is niet gedekt binnen de programmabegroting onderdeel Cultureel erfgoed / Kunst. Het voorstel is dit bedrag te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.

C. Argumenten bij de beslispunten met betrekking tot het verdelen van de kosten en baten van de GR NLE voordat de omvorming tot de GR HFA is geëffectueerd.

8.1 Suppletie vanwege voorziene tekorten over het jaar 2016 van de GR NLE.

De GR NLE verwacht een tekort in 2016 van € 2.308.067, zoals in het financieel ontvlechtigingsplan van 14 oktober 2016 is opgenomen. In het verwachte tekort over 2016 zijn onder meer de kosten meegenomen voor het achterstallig onderhoud, zoals dat naar voren is gekomen in het rapport over de conditiemeting, dat in opdracht van de Provincie Flevoland is opgesteld. Dit rapport is ter kennisname aan het bestuur van de GR NLE gezonden op grond waarvan het NLE-bestuur heeft besloten om de in het rapport opgenomen kosten voor achterstallig onderhoud voor het bedrag van € 602.000 in 2016 op te nemen in het verwachte exploitatietekort.

Daarnaast is in dit tekort de maximale boete opgenomen die de BNG berekent op het moment dat NLE de beide leningen bij de BNG aflost. Deze leningen zijn onderhandse leningen, die in 2004 zijn aangegaan door de GR NLE en door Stichting Nieuw Land. NLE heeft de verplichtingen van de lening aan de Stichting Nieuw Land in 2004 overgenomen door middel van een inbrengovereenkomst. De aflossing van de BNG-leningen door NLE bij overname van het NLE-vastgoed is een voorwaarde voor de overname van het NLE-vastgoed, zoals opgenomen in het Statenvoorstel 'Overname vastgoed Nieuwland Erfgoedcentrum (NLE)' met nummer 1972548. De boete is daarmee het gevolg van de overname van het NLE-vastgoed door de Provincie Flevoland en van de voorwaarden die de Provincie Flevoland stelt bij de overname. De verwachte maximale bijdrage van de Provincie Flevoland in de boeterente die NLE moet betalen bij verkoop van het NLE-vastgoed, is opgenomen in het Statenvoorstel over de overname van het NLE-vastgoed dat tegelijk met dit Statenvoorstel voorligt.

De deelnemers in de GR NLE zijn verplicht om eventuele tekorten van de gemeenschappelijke regeling aan te vullen met een suppletie, zoals beschreven in de bijlage bij de gemeenschappelijke regeling. De bijdrage van de Provincie Flevoland is conform het in de GR NLE vastgestelde

percentage van verdeling van de bijdragen van de GR-deelnemers bij tekorten, zoals vastgelegd in de bijlage bij de tekst van de GR uit 2004. Ook de andere deelnemers in de gemeenschappelijke regeling dragen bij in deze tekorten naar rato van het afgesproken percentage. Het provinciale aandeel in de tekorten, inclusief de boeterente van de BNG, bedraagt € 1.628.978 indien Gedeputeerde Staten instemt met het laten vrijvallen van de bestemmingsfondsen, die gevormd zijn ten laste van de provinciale subsidies. Dit bedrag is inclusief het provinciale aandeel in de boeterente, dat is opgenomen in het Statenvoorstel over de overname van het NLE-vastgoed (met nummer 1972548). Exclusief deze boeterente gaat het om een bedrag van € 312.869.

- 9.1 *Bijdrage in de garantstelling voor het NLE-personeel als gevolg van de overgang naar Batavialand, zoals vastgelegd in het concept van het Sociaal Plan van de gemeenschappelijke regeling*
- In het Convenant Batavialand is afgesproken om de museale en collectiebeheertaken, inclusief het beheer van bij deze taken behorende collecties met de daarbij behorende mensen en middelen over te dragen aan Batavialand. Dit komt voort uit het besluit van de GR NLE om de GR NLE te beperken tot de archiefwettelijke taken (beslispunten 2 en 3). De GR NLE heeft een concept Sociaal Plan opgesteld ten behoeve van de overdracht van de medewerkers, dat moet resulteren in afspraken met de vakbonden en de OR. Deze afspraken worden vervolgens vastgelegd in een definitief Sociaal Plan. Een van de afspraken in het Sociaal Plan is naar verwachting dat er door de GR NLE een garantstelling wordt afgegeven voor de medewerkers. Deze garantstelling houdt in dat bij faillissement van Batavialand, de medewerkers bij werkloosheid een WW-suppletie en transitievergoeding ontvangen. Op basis van extern advies aan de Provincie Flevoland van bureau Capra Advocaten blijkt dat de combinatie van een WW-suppletie en de transitievergoeding gezien kan worden als een dubbele vergoeding. Op dit moment is een wetsvoorstel bij de Eerste Kamer in behandeling die deze dubbele vergoeding toekent. Bij de berekeningen is dit potentieel effect al inzichtelijk gemaakt. De onderhandelingen met de vakbond moeten nog plaatsvinden.

Het voorstel is om in te stemmen met het treffen van een voorziening ter grootte van een bedrag van maximaal € 1.465.784, zoals opgenomen in het financieel ontvlechtigingsplan van NLE van 14 oktober 2016. Deze voorziening is noodzakelijk om het provinciale aandeel te kunnen betalen in de garantstelling van de GR NLE voor het NLE-personeel na de overgang van dat personeel naar Batavialand. Er wordt (zoals wordt afgesproken in het Sociaal Plan) alleen een beroep gedaan op de garantstelling in het geval dat Batavialand failliet gaat. Het aandeel van de Provincie Flevoland in de garantstelling is conform het in de gemeenschappelijke regeling vastgestelde percentage van verdeling van de bijdragen van de GR-deelnemers bij tekorten, zoals vastgelegd in de bijlage bij de tekst van de gemeenschappelijke regeling uit 2004. Ook de andere deelnemers in de gemeenschappelijke regeling dragen bij in deze garantstelling naar rato van het afgesproken percentage.

Het voorstel is om deze voorziening te treffen ten laste van de algemene reserve. Indien de garantstelling niet ingevuld hoeft te worden vloeien deze middelen daarna weer terug via het rekeningresultaat.

E. Argument met betrekking tot het ondersteunen van een succesvolle start van Batavialand.

10.1 Eenmalige bijdrage aan de succesvolle start van Batavialand.

Batavialand wil zich ontwikkelen tot een erfgoedpark der lage landen. In het Transitieplan beschrijft Batavialand dat het zich ten doel stelt de oprichting, instandhouding en exploitatie van een erfgoedpark waarin de historie en de karakteristieken van Nederland, levend op de grens van land en water, op allerlei wijzen worden verbeeld, beschreven en tentoongesteld. Batavialand etaleert, zoals verder beschreven, de kennis en kunde over die verbinding van land en water: over polders, varen, scheepsbouw, handel, pompen en baggeren en streeft ernaar het publiek daarover breed en diepgaand te informeren middels een intense beleving.

De Provincie Flevoland heeft in de Programmabegroting 2016 de provinciale doelen met betrekking tot Batavialand opgenomen. Het voorstel is om een bedrag van € 2.750.000 ter hoogte van de door Provinciale Staten geormerkte gelden in de reserves voor Batavialand beschikbaar te stellen voor een door Gedeputeerde Staten te verlenen eenmalige subsidie aan Batavialand. De subsidie is bedoeld voor het leveren van een bijdrage aan de provinciale doelen, voor een succesvolle start van Batavialand met als onderlegger de door een extern bureau getoetste businesscase die Batavialand heeft opgesteld en voor de transitie-, integratie- en doorontwikkelingskosten van Batavialand.

10.2 Door opnemen extra monitoringsinstrumenten in subsidiebeschikking en het aanwijzen van een toezichthouder wordt toezicht uitgeoefend op naleving van de subsidieverplichtingen.
Zie argument 3.2.

9. Kanttekeningen

A. *Kanttekeningen bij de beslispunten met betrekking tot de omvorming van de gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land (NLE) in de gemeenschappelijke regeling het Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief (HFA) voor de uitvoering van de archiefwettelijke taken.*

1.1 Eerste wijziging is nog niet in werking getreden omdat de Minister deze wijziging nog moet ondertekenen en voorleggen aan de Tweede en Eerste Kamer.

Om de eerste wijziging van de tekst van de GR NLE in werking te laten treden is het noodzakelijk dat de Minister deze wijziging ondertekent en voorlegt aan de Tweede en Eerste Kamer. Deze procedure vergt nog tijd.

1.2 Opnemen opschortende voorwaarde van vaststelling eerste wijziging betekent in feite dat besluitvorming pas plaatsvindt op het moment dat de voorwaarden zijn vervuld.

Het opnemen de opschortende voorwaarden houdt in dat besluitvorming over de vaststelling van de tweede wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling feitelijk plaatsvindt als de eerste wijziging in werking is getreden.

1.3 Formeel juridische start van de gemeenschappelijke regeling HFA is per 1 januari 2017 niet mogelijk.

De tweede wijziging van de gemeenschappelijke regeling om te komen tot de GR HFA kan alleen plaatsvinden op het moment dat de stichtingen zijn uitgetreden, zijnde 1 januari van enig jaar. Dit komt, omdat in de GR NLE is bepaald dat uitreding ingaat op de eerst dag van het jaar waarin het uittredingsbesluit op verzoek van het dagelijks bestuur van NLE in de Staatscourant is geplaatst. Dat betekent dat als de tweede wijziging van de GR NLE op 1 januari 2017 van kracht dient te worden, daarvoor de stichtingen vóór die datum een besluit daartoe moeten hebben genomen en dit besluit in de Staatscourant bekend moet zijn gemaakt. Bovendien dient de wijziging van gemeenschappelijke regeling door alle deelnemers op dat moment te zijn vastgesteld en te zijn bekendgemaakt in de Staatscourant. Dit laatste is tijd-technisch niet haalbaar en daarmee is een start per 1 januari 2017 formeel-juridisch niet mogelijk.

De bestuurlijke wens van NLE is om per 1 januari 2017 alvast te gaan werken alsof de GR HFA al in werking is getreden en dit op een later tijdstip (na 1 januari 2017) te formaliseren. Hieraan kunnen juridische risico's zitten omdat de bestuurssamenstelling van het algemeen en het dagelijks bestuur (ervan uitgaande dat de stichtingen dan zijn uitgetreden) niet in overeenstemming zijn met de tekst van de gemeenschappelijke regeling. Daarmee kan het risico zich voordoen dat er vraagtekens kunnen worden gezet bij de rechtmatigheid van de besluitvorming in het bestuur. Om een onderbouwde inschatting te kunnen maken van de juridische risico's die kunnen worden gelopen en de mogelijkheden die er zijn om deze risico's zo gering mogelijk te laten zijn, wordt hierover extern juridisch advies ingewonnen.

1.4 Kosten van NLE worden substantieel hoger dan afgelopen jaren als omvorming niet plaatsvindt.

De wijziging van de GR NLE in de GR HFA kan alleen plaatsvinden als Provinciale Staten instemmen met de gewijzigde tekst van de GR en als de zienswijze van Provinciale Staten is dat Provinciale Staten instemt met de Begroting HFA 2017. Als de wijziging niet plaatsvindt, blijft de GR NLE in de huidige vorm voortbestaan. Het structurele exploitatietekort zal dan naar verwachting tussen de € 150.000 en € 200.000 per jaar blijven bedragen.

Dit kan nog oplopen, doordat op dit moment binnen NLE vacatures nog niet zijn ingevuld, waaronder functies gerelateerd aan de museale en collectiebeheertaken. Het risico is dat de exposities niet vernieuwd worden en dat marketingactiviteiten afnemen. Indien de wijziging van de GR NLE niet doorgaat, zullen deze vacatures waarschijnlijk ingevuld moeten worden om de taken van de GR goed uit te voeren. De inschatting is dat hiermee aanvullende kosten voor personeel voor een bedrag van € 200.000 per jaar mee gemoeid zijn.

Ook kan het exploitatietekort verder oplopen met aanvullend maximaal € 160.000 extra in het geval dat er helemaal geen bezoekers meer komen. Verder zullen, als de wijziging niet plaatsvindt, de jaarlijkse reserveringen van NLE voor onderhoud ontoereikend zijn. Indien het onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan dat in opdracht van de Provincie Flevoland is opgesteld, wordt meegenomen in het meerjarig onderhoudsplan, dan is er naar verwachting € 140.000 per jaar meer nodig voor onderhoud. Hier is in de huidige NLE-begroting geen rekening meer gehouden. In het geval de GR NLE niet wordt gewijzigd, is de bijdrage van de Provincie Flevoland in de voorgaand genoemde bedragen 74%, conform de afspraken binnen de GR NLE. Dit betekent een structurele verhoging van € 518.000 die niet gedekt is. Daarnaast zijn er nog incidentele uitgaven die nog opgelost moeten worden.

B. Kanttekeningen met betrekking tot het onderbrengen van de niet-archiefwettelijke taken bij Stichting Erfgoedpark Batavialand, die op dit moment binnen de GR NLE worden uitgevoerd.

3.1 Businesscase van Batavialand is voor de periode 2017 - 2020 realistisch; dit biedt zekerheid over de levensvatbaarheid van Batavialand voor de aankomende jaren, maar voor de aansluitende periode zijn er risico's in de exploitatie en met betrekking tot benodigde investeringen. Voorwaarde voor het oormerken van de structurele subsidie van de GR NLE voor Batavialand is een realistische businesscase. Berenschot, het bureau dat de second opinion heeft uitgevoerd, is kritisch op de vorm en toegankelijkheid van de businesscase: "De vorm waarin businesscase is gegoten vinden wij niet goed. De businesscase bestaat in feite uit een begroting met een korte toelichting daarop. Voor alle onderliggende analyses wordt verwezen naar eerder opgestelde documenten zoals het Bedrijfsplan.". Verder concludeert het bureau dat: "De kosten die Batavialand raamt voor het uitvoeren van zijn reguliere activiteiten zijn gebaseerd op het samengaan van de drie partners. De onderbouwing van de kosten ontbreekt in belangrijke mate. Daardoor is het realiteitsgehalte van de kostenraming door ons niet te beoordelen. Wij kunnen bijvoorbeeld niet zeggen of Batavialand in voldoende mate de synergievoordelen van het samengaan van de drie organisaties heeft benut.".

Desondanks constateert het bureau de volgende drie punten met betrekking tot de vraag of sprake is van een realistische businesscase:

- "De geprognostiseerde bezoekersaantallen tussen 115.000-120.000 vinden wij realistisch. Het toestaan van de museumjaarkaart is hierbij een belangrijke voorwaarde.
- Het toegangstarief van € 14,00 voor een bezoek aan Batavialand achten wij ook realistisch. Dit tarief ligt in lijn met die van vergelijkbare organisaties zoals Naturalis, Zuiderzeemuseum, Spoorwegmuseum en Nederlands Openluchtmuseum.
- De inkomsten zijn conservatief geraamd. Batavialand rekent zich niet rijk. Dit vinden wij een verstandige opstelling.".

De conclusie uit de second opinion, zoals ook geciteerd bij de argumenten in dit Statenvoorstel, is: "Samenvattend kunnen we zeggen dat de inkomsten en kosten conservatief maar realistisch zijn geraamd. Er wordt echter een hypotheek gelegd op de toekomst doordat Batavialand het

Ontwikkelbudget inzet om de komende jaren de exploitatie rond te krijgen. Tegelijkertijd wordt er in de begroting voor de periode 2017-2020 geen ruimte ingebouwd voor het doen van reserveringen en het opbouwen van het weerstandsvermogen". In deze conclusies zijn twee kanttekeningen opgenomen die een risico vormen voor het realisme van de businesscase na de periode 2017 - 2020:

- Het Ontwikkelbudget (gedoeld wordt op de eenmalige subsidie voor Batavialand van € 2.750.000) wordt ingezet om de exploitatie rond te krijgen, waardoor er minder financiële middelen over blijven voor investeringen.
- In de begroting 2017 - 2020 wordt geen ruimte ingebouwd voor het doen van reserveringen en het opbouwen van weerstandsvermogen.

De door Batavialand opgestelde businesscase is daarmee - met de bovenstaande kanttekeningen - realistisch voor de periode 2017 - 2020, maar heeft voor de aansluitende periode risico's. Er ligt voor Batavialand een opgave voor het verwerven van structurele inkomsten, feitelijk al vanaf 2017, om aan bovenstaande twee risico's tegemoet te komen.

5.1 Provinciaal archeologisch depot kan alleen ondergebracht worden bij Batavialand als Batavialand ook structureel gesubsidieerd wordt voor de museale en collectiebeheertaken.

Het onderbrengen van het beheer van het provinciaal archeologisch depot bij Batavialand kan alleen als Batavialand met ingang van 2017 de structurele subsidie ontvangt die nu aan de GR NLE wordt verleend voor het uitvoeren van de museale en collectiebeheertaken (beslispunt 6). Zonder de subsidie en zonder de eenmalige subsidie van de Provincie Flevoland heeft Batavialand zeker geen realistische businesscase.

6.1 Achterwege blijven van de eenmalige investering in het provinciaal archeologisch depot betekent dat de kwaliteit van het beheer in de nabije toekomst niet gewaarborgd kan worden.

Als de extra kosten voor het provinciaal archeologisch depot in 2017 niet worden opgenomen als meerwerk in het kader van de dienstverleningsovereenkomst, dan komt de Provincie Flevoland niet tegemoet aan de genoemde punten in het rapport van de Erfgoedinspectie van eind 2015 en de punten, zoals geconstateerd in het rapport van DSP. De kwaliteit van het beheer van het provinciaal archeologisch depot, een wettelijke taak van de Provincie Flevoland, is dan onvoldoende gewaarborgd.

7.1 SAMF kan alleen ondergebracht worden bij Batavialand als Batavialand ook structureel gesubsidieerd wordt voor de museale en collectiebeheertaken.

Voor het onderbrengen van het SAMF bij Batavialand geldt hetzelfde als voor het onderbrengen van het beheer van het provinciaal archeologisch depot, zij het dat de Provincie Flevoland hier een minder groot risico loopt, omdat het SAMF geen wettelijke taak betreft en er geen archeologische vondsten en informatie verloren kan gaan als de Provincie Flevoland geen alternatief heeft.

8.1 Werkelijke tekorten zijn pas na vaststelling van NLE-jaarrekening 2016 bekend.

De werkelijke tekorten van de GR NLE over 2016 zijn pas bekend na het vaststellen van de NLE-jaarrekening 2106 in de eerste helft van 2017. De aangegeven tekorten zijn de verwachting van NLE. In het aangegeven bedrag van deze tekorten zit een aantal posten, waarvan kan blijken dat de uiteindelijke kosten meevallen ten opzichte van de verwachting van NLE na het opmaken van de NLE-jaarrekening 2016. Gelet op een aantal onzekerheden in het financieel ontvlechtigingsplan kan het tekort ook nog oplopen.

8.2 Suppletie volgens ontvlechtigingsplan sluit niet aan met tekort

Op basis van het financieel ontvlechtigingsplan moet er rekening gehouden worden met een suppletie van € 1.628.978, inclusief de boeterente van de BNG. In deze berekening is vooruit gelopen op een mogelijk besluit van de Provincie Flevoland inzake de gevormde bestemmingsfondsen. Stichting Nieuw Land heeft, met instemming van de Provincie Flevoland, tot en met 2003 een bestemmingsfonds gevormd ten laste van de subsidies voor de vervanging van de collectie

en de uitbreiding van de collectie. Middels de inbrengverklaring is dit ingebracht in de gemeenschappelijke regeling. Hierbij is de verplichting, die de Provincie Flevoland hieraan gekoppeld heeft, door gegeven aan de GR. Dit betekende dat deze bestemmingsfondsen tot en met 2014 besteed mochten worden. De verwachting is dat NLE een formeel verzoek zal indienen bij Ge-deputeerde Staten om de bestemmingsfondsen vrij te laten vallen en deze toe te voegen aan het weerstandsvermogen van NLE. Dit verzoek is nog niet ontvangen. Dit betekent dat er € 106.746 van het verwachte verlies van NLE niet is opgenomen in de suppletie. Het provinciale aandeel is € 78.992. De Provincie Flevoland kan ook besluiten om deze € 106.746 vrij te laten vallen als onderdeel van de provinciale bijdrage in het tekort. Dit leidt er toe dat € 27.754 door de overige partners extra bijgedragen moet worden in het tekort.

10.1 Zie kanttekeningen bij beslispunt 3.

Overige kanttekeningen.

I. Niet omvorming van de gemeenschappelijke regeling NLE leidt tot lagere incidentele kosten, maar hogere structurele kosten.

Indien de omvorming van de gemeenschappelijke regeling NLE niet plaatsvindt, hoeven de BNG-leningen niet versneld afgelost te worden en hoeft geen boete te worden betaald. Daarnaast kan het achterstallig onderhoud worden verspreid over meerdere jaren. Hierdoor wordt er een meer genormaliseerd bedrag voor onderhoud bereikt. Dit scenario is niet verder onderzocht, gelet op de geformuleerde doelstellingen van de Provincie Flevoland met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling en Batavialand. In algemene zin geldt dat de incidentele kosten lager worden als er niet wordt omgevormd en de structurele kosten hoger worden.

II. Eenzijdig uittreden uit de gemeenschappelijke regeling leidt tot hogere incidentele kosten, maar op termijn lagere structurele kosten.

Een alternatief scenario is om eenzijdig uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling. Dit scenario is niet verder onderzocht, gelet op de geformuleerde doelstellingen van de Provincie Flevoland met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling en Batavialand. In algemene zin geldt dat de structurele kosten op termijn lager worden en de incidentele kosten in de aankomende jaren hoger. Op basis van jurisprudentie blijkt dat er over het algemeen sprake is van een vergoeding om een overgangperiode van 5 jaar mogelijk te maken. Naar verwachting betekent dit 5 jaar exploitatiesubsidie van € 1.467.553 per jaar (totaal € 7.337.765). Daarnaast zal de zeven jaar toegekende subsidie ad. € 356.400 per jaar voor de kapitaallasten lening NLE doorbetaald moeten worden (totaal € 2.494.800). Hier staat tegenover dat daarna de exploitatievergoedingen aan NLE in de jaren daarna niet meer betaald hoeven te worden en dat er geen risico wordt gelopen op structurele tekorten binnen NLE. Wel zal er een oplossing gevonden dienen te worden voor de wettelijke archieftaken en het provinciaal archeologisch depot. Dit leidt gedurende 5 jaar tot een dubbele last. Hierbij moet worden aangetekend dat in dit scenario de provinciale doelen en ambities met betrekking tot de geschiedenis van Flevoland niet worden gerealiseerd (te weten: Batavialand draagt bij aan de groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis en Batavialand draagt bij aan het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed).

Financiële impact

Op basis van artikel 22 van de Regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land dient de Provincie Flevoland haar definitieve bijdrage vast te stellen op basis van de goedgekeurde jaarrekening van het jaar ervoor. In de financiële bijlage van de regeling is, bij de oprichting van de GR, afgesproken dat de Provincie Flevoland 74% vergoedt van de kosten en eventuele andere calamiteiten, die niet binnen de eigen begroting van NLE kunnen worden opgevangen.

Op basis van het financieel ontvlechtigingsplan NLE (versie 14 oktober 2016) is sprake van een financieel tekort voor 2016 van € 2.308.067. Bij de bepaling van het tekort is rekening gehouden met de eerste opgave van de boeterente door de BNG. Aangezien de boeterente onderdeel uitmaakt van het Statenvoorstel met nummer 1972548 omtrent de overname van het vastgoed is deze component

uit het financiële tekort 2016 gehaald. Hierdoor bedraagt het tekort € 422.795. Het provinciale aandeel in het tekort van NLE bedraagt € 312.869.

Het tekort is als volgt te verklaren:

Structureel exploitatietekort	€ 233.650
Incidentele baten en lasten:	
1 Afkoop van personeelsleden	€ 350.000
2 Frictiekosten vakantiegeld en vakantiedagen	€ 65.000
3 Aanvullende dotatie voorziening groot onderhoud	€ 150.735
4 Boekwinst verkoop vastgoed	- € 376.590
Totaal	€ 422.795

In de programmabegroting 2016 is er geen rekening gehouden met de suppletie voor het tekort NLE. Het voorstel is om deze tegenvaller van € 312.869 te dekken uit de algemene reserve. De suppletie is gebaseerd op basis van de meest recente cijfers van NLE. Het werkelijke tekort kan pas vastgesteld worden na opmaken van de jaarrekening 2016 van NLE en de accountantscontrole op deze jaarrekening. Hierdoor kan het werkelijke tekort in positieve en negatieve zin nog veranderen. Dit komt omdat er nog aanvullende risico's binnen NLE zijn waarvan het nog onbekend is of ze zich voor gaan doen en/of de omvang nog onbekend is. Het gaat dan om andere:

- een mogelijk oninbare bijdrage RCE in het kader IFMAF 2014 en 2015 en mogelijk 2016;
- de huurachterstand van de Cantine;
- een aantal subsidieprojecten die nog niet volledig zijn afgerond en waar er een kans bestaat op terugbetalingsverplichting.

Bij het opstellen van de begroting 2017 voor het HFA is rekening gehouden met een bijdrage van de Provincie Flevoland van € 66.765. In de provinciale begroting is er rekening gehouden met een structurele bijdrage van € 50.588. Hierdoor is er een aanvullend bedrag van € 16.177 structureel nodig. In 2016 is dit bekostigd vanuit de detachering van de provinciale archiefinspecteur bij het Utrechts Archief. Het voorstel is om de structurele aanvullende middelen te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.

Bij het aangaan van de gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land is een financiële bijdrage afgesproken voor het provinciaal archeologisch depot van € 50.158 (prijspeil 2003) en die wordt jaarlijks geïndexeerd voor loon- en prijscompensatie cf. het door Provinciale Staten vastgestelde percentage. In de begroting 2016 van NLE is maar € 22.407 toegerekend aan het archeologisch depot en 5% vanuit de bijdrage in de bedrijfsvoering. Dit is in totaal € 30.783 (prijspeil 2017). In het verleden heeft er binnen NLE een verschuiving plaatsgevonden van middelen van het archeologisch depot naar andere onderdelen. Op basis van het DSP-onderzoek en beslispunt 5 is aan stichting Batavialand het verzoek gedaan voor een onderbouwd bedrag waartegen zij de dienstverlening willen verrichten op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Op basis van de begroting Batavialand voor 2017 tot en met 2020 zou de vergoeding voor de DVO € 154.820 per jaar moeten zijn. Naar verwachting blijft dit het budget, op indexatie na, tot aan 2020. Het voorstel is om € 30.378 te dekken uit de subsidie NLE. Hierdoor is er € 124.037 structureel aanvullend nodig om de kosten voor de DVO te bekostigen. Naast de structurele verhoging van de bijdrage inzake het depot is het voorstel om € 285.012 eenmalig te investeren in een kwalitatief beter beheer van het depot. Het voorstel is om de structurele aanvullende middelen te bekostigen vanuit de stelpost onzekerheden perspectiefnota en de incidentele middelen te bekostigen uit de algemene reserve en € 36.000 uit de geormerkte middelen voor Batavialand.

Het voorstel is om het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten Flevoland (SAMF) onder te brengen via een subsidie bij Batavialand. Om de taken goed uit te kunnen voeren is er € 12.986

structureel extra nodig. Het voorstel is om deze structurele aanvullende middelen te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota.

Voor de reguliere museale en collectiebeheertaken is er afgesproken dat de reguliere subsidie aan NLE wordt ingezet als dekking. Dit omdat deze taken nu door NLE worden uitgevoerd. Hierdoor wordt € 1.458.783 (prijspeil 2017) vanuit de subsidie NLE voor de subsidie aan Batavialand gelabeld. In de begroting 2018 en verder zal deze subsidie specifiek benoemd staan op het product 4.1.1 Cultureel erfgoed.

Op basis van de berekeningen van NLE is er in totaal € 1.980.789 nodig aan garantstelling voor het personeel dat overgaat naar Batavialand (20 medewerkers). Het provinciale aandeel in de garantstelling bedraagt € 1.465.784. Hiervoor zal op basis van de verslaggevingsregels een voorziening getroffen moeten worden. Dit is in 2016 een last die niet gedekt is. Het voorstel is om de voorziening te vormen ten laste van de algemene reserve.

Binnen de reserve strategische projecten is een bedrag van € 836.000 geormerkt voor de realisatie van de businesscase Batavialand. In de reserve Vervangende projecten Zuiderzeelijn is een bedrag van € 1.950.000 geormerkt voor de realisatie van de businesscase Batavialand. In totaal is er € 2.786.000 geormerkt voor Batavialand. Uit deze middelen wordt een eenmalige subsidie van € 2.750.000 bekostigd. Het restant ad. € 36.000 wordt ingezet voor de incidentele aanvullende kosten voor het provinciaal archeologisch depot. Daarnaast ontvangt Batavialand per 2017 € 1.458.783 aan subsidie. Deze subsidie wordt jaarlijks conform het provinciale indexatiepercentage voor subsidies opgehoogd. Deze wordt gedekt vanuit de jaarlijkse bijdrage aan NLE, die al opgenomen is in de meerjarenbegroting.

Op basis van het voorliggende voorstel is er € 153.200 per jaar structureel nodig waarbij het voorstel is om dit te dekken uit de stelpost onzekerheden perspectiefnota. Daarnaast zijn er € 8.624.574 aan incidentele lasten hiervan is € 5.244.800 gedekt vanuit de geormerkte gelden, dan wel verrekend met het vrijvallen van toekomstige subsidies. Dit betekent dat € 3.379.774 ongedekt is. Het voorstel is om dit te dekken uit de algemene reserve. Hierbij geldt dat indien de voorziening

Samenvatting financiële paragraaf:

Financiële effecten inzake NLE / HFA		
Omschrijving	Structureel	Incidenteel
Suppletie exploitatietekort voorstel NLE		€ 312.869
Verhoging bijdrage aan GR voor archief	€ 16.177	
Financiële effecten Batavialand		
Omschrijving	Structureel	Incidenteel
Dienstverleningsovereenkomst provinciaal archeologisch depot	€ 124.037	
Eenmalige investering in provinciaal archeologisch depot		€ 285.012
Voorziening garantstelling personeel		€ 1.465.784
Eenmalige subsidie Batavialand (dekking in de reserves)		€ 2.750.000
Aanvullende bijdrage SAMF	€ 12.986	
Totaal NLE/HFA en Batavialand	€ 153.200	€ 4.813.665

Het treffen van een voorziening is formeel een last. Indien de garantstelling voor het personeel bij faillissement binnen de afgesproken termijn niet hoeft te worden ingelost, leidt dit uiteindelijk tot vrijval van deze middelen.

10. Bijlagen

Per bijlage staat in de kolom 'Naam bijlage' de naam van het document in edocs en tussen haakjes de naam, zoals op het document zelf staat vermeld.

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
1. Concept gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief (omgevormde gemeenschappelijke regeling NLE) (Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief)	1978267	Ja
2. Statenvoorstel Voortgangsbesluiten Batavialand 25-05-2016 (Bestuursopdracht voorbereiding ondersteuning Batavialand)	1882554	Ja
3. Gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land: huidige organisatorische situatie tot 01-01-2017	1953644	Ja
4. Gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land: voorziene organisatorische situatie vanaf 01-01-2017	1953643	Ja
5. Rapportage Depot (Rapport Provinciaal depot bodemvondsten. Duurzaam model voor de toekomst)	1976510	Ja
6. Erfgoedinspectie aanbiedingsbrief inspectierapport depot bodemvondsten Flevoland (Inspectie Provinciaal Depot Bodemvondsten van de provincie Flevoland - Nieuw Land te Lelystad)	1821861	Ja
7. Rapportage SAMF (Rapport Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten Flevoland. Herijking met het oog op de toekomst)	1976514	Ja
8. Begroting 2017 HFA versie 12 oktober 2016 (Het Flevolands Archief Begroting 2017 & toelichting op de begroting 2017)	1986811	Ja
9. Beleidsplan 2017 HFA versie 4 oktober 2016 (Het Flevolands Archief Beleidsplan 2017)	1986812	Ja
10. Begroting Erfgoedcentrum Nieuw Land met kolommen HFA-BL versie d.d. 12 oktober 2016 (Begroting Gemeenschappelijke Regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land 2017)	1986823	Ja
11. Toelichting begroting ENL met kolommen HFA-BL (Gemeenschappelijke Regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land. Begroting 2017)	1986813	Ja
12. Huisvestingsplan dd 10 oktober 2016 (Huisvestingsplan)	1986817	Ja
13. 2016-09-30 SOCIAAL PLAN versie 9 30 september 2016 (Sociaal Plan Erfgoedcentrum Nieuw Land)	1986816	Ja
14. Getekende besluitenlijst 66e vergadering bestuur Nieuw Land 28-09-2016 (Besluitenlijst 66 ^e vergadering van het Bestuur Erfgoedcentrum Nieuw Land d.d. 28-09-2016)	1988700	Ja
15. Bijlage 1.10a Financieel ontvlechtigingsplan NLE 14-10-2016, versie 1.9 (openbare deel) (Financieel Ontvlechtigingsplan Gemeenschappelijke Regeling Erfgoedcen-	1986987	Ja

Statenvoorstel

Registratie

1950814

Bladnummer

19

trum Nieuw Land)		
16. Businesscase Batavialand 10-10-2016 (Businesscase Batavialand)	1988568	Ja
17. Second opinion Businesscase Batavialand - Berenschot - 14-10-2016 (Second opinion businesscase Batavialand 2017-2020)	1979080	Ja
18. Erfgoedpark - Convenant Batavialand (Convenant Batavialand)	1860545	Ja
19. Template PS16/17 (Dienstjaar: 2016. Begrotingswijzigingen exploitatie: PS 16/17)	1980518	Ja